

Nr 113

Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i förordningen (1965: 139) om Svenska skeppshypotekskassan och Skeppsfartens sekundärlånekassa, m. m.; given den 5 april 1974.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över industriärenden, föreslå riksdagen att bifalla de förslag om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

CARL GUSTAF

BERTIL LÖFBERG

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att den statliga garantin för Svenska skeppshypotekskassans förbindelser ökas med 25 milj. kr. till 100 milj. kr. och att garantin för Skeppsfartens sekundärlånekassas förbindelser ökas med 10 milj. kr. till 45 milj. kr.

Förslag till**Lag om ändring i förordningen (1965: 139) om Svenska skeppshypotekskassan och Skeppsfartens sekundärlånekassa**

Härigenom förordnas att 6 § förordningen (1965: 139) om Svenska skeppshypotekskassan och Skeppsfartens sekundärlånekassa skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Som garantifond att utgöra särskild säkerhet för de förbindelser som ingåtts av kassa ställer staten till förfogande en av fullmäktige i riksgäldskontoret utfärdad garantiförbindelse på *sjuttiofem* miljoner kronor för skeppshypotekskassan och *trettiofem* miljoner kronor för sekundärlånekassan.

*Föreslagen lydelse*6 §¹

Som garantifond att utgöra särskild säkerhet för de förbindelser som ingåtts av kassa ställer staten till förfogande en av fullmäktige i riksgäldskontoret utfärdad garantiförbindelse på *ettundra* miljoner kronor för skeppshypotekskassan och *fyrtyofem* miljoner kronor för sekundärlånekassan.

Denna lag träder i kraft en vecka efter den dag, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

¹ Senaste lydelse 1971: 179

Utdrag av protokollet över industriärenden hållet inför Hans Maj:st Konungen i statsrådet den 5 april 1974.

Närvarande: Statsråden STRÄNG, HOLMQVIST, ASPLING, GEIJER, BENGTTSSON, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON, FELDT, SIGURDSEN, GUSTAFSSON, ZACHRISSON, LEIJON, HJELM-WALLÉN.

T. f. chefen för industridepartementet, statsrådet Löfberg, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *ändring i förordningen (1965: 139) om Svenska skeppshypotekskassan och Skeppsfartens sekundärlånekassa, m. m.* och anför.

Svenska skeppshypotekskassan bildades år 1929 och omorganiserades år 1965 samtidigt som *Skeppsfartens sekundärlånekassa* inrättades (prop. 1965: 99, BaU 1965: 38, rskr 1965: 289). Kassorna har till uppgift att lämna lån, huvudsakligen av långfristig karaktär, till svenska rederiföretag eller ikläda sig garanti för sådana lån. Lånen lämnas på bestämd tid som inte får överstiga, för skeppshypotekskassan femton år och för sekundärlånekassan tio år. För lånen skall ställas betryggande säkerhet i form av inteckning i svenskt fartyg eller borgen av stat eller bank. Inteckning skall i fråga om lån från skeppshypotekskassan ligga inom 50 % och i fråga om lån från sekundärlånekassan inom 70 % av det värde till vilket styrelsen uppskattar fartyget.

För kassornas förbindelser har låntagarna ett visst kollektivt ansvar. Som särskild säkerhet har bildats garantifonder genom att staten ställt till förfogande garantiförbindelser utfärdade av fullmäktige i riksgäldskontoret. Sådana garantiförbindelser har utfärdats på 75 milj. kr. för skeppshypotekskassan och på 35 milj. kr. för sekundärlånekassan. Bestämmelse om garantifonden återfinns i 6 § förordningen (1965: 139) om Svenska skeppshypotekskassan och Skeppsfartens sekundärlånekassa (6 § ändrad senast 1971: 179).

För sin verksamhet anskaffar kassorna medel genom upplåning på kapitalmarknaden, huvudsakligen mot utgivande av obligationer. Det sammanlagda beloppet av låneskuld och garantiförpliktelse får för skeppshypotekskassan uppgå till högst tio gånger och för sekundärlånekassan till högst sex gånger beloppet av resp. kassas garantifond och reservfond.

Svenska skeppshypotekskassan har i skrivelse den 27 december 1973 meddelat att kassans upplåningsrätt f. n. uppgår till ca 895 milj. kr. Upplåningen uppgick vid senaste årsskifte till 660 milj. kr. Kassans styrelse har beviljat ytterligare lån på tillhoppa 213 milj. kr. för utbetalning under 1974 och 199 milj. kr. för utbetalning under 1975. För att finansiera denna utlåning fordras — även med hänsyn tagen till in- och utgående amorteringar — en ytterligare upplåning t. o. m. år 1975 på ca 412 milj. kr. varvid obligationsskulden skulle komma att överskrida den nuvarande upplåningsrätten. Med anledning härav hemställer skeppshypotekskassan om en ökning av garantifonden med 25 milj. kr.

Skeppsfartens sekundärlånekassa har i skrivelse samma dag meddelat att kassans upplåningsrätt f. n. uppgår till ca 220 milj. kr. Upplåningen uppgick vid senaste årsskifte till 148 milj. kr. Kassans styrelse har beviljat ytterligare lån på tillhoppa 61 milj. kr. för utbetalning under år 1974 och 77 milj. kr. för utbetalning under år 1975. Detta fordrar en ytterligare upplåning t. o. m. år 1975 på ca 138 milj. kr., vilket skulle komma att tänga den nuvarande upplåningsrättens tak. Med anledning härav hemställer sekundärlånekassan om en ökning av garantifonden med 10 milj. kr.

Yttranden har inhämtats från *bankinspektionen*, *fullmäktige i Sveriges riksbank* och *fullmäktige i riksgäldskontoret*, vilka förklarar sig inte ha något att erinra mot bifall till framställningarna.

Departementschefen

Det är ett betydande samhällsintresse att vår rederinäring kan hävda sig i den internationella konkurrensen. Svenska skeppshypotekskassan och Skeppsfartens sekundärlånekassa fyller härvidlag en viktig funktion genom att underlätta försörjningen med långfristiga primär- och sekundärkrediter till rederierna. Den svenska rederinäringen har under senare tid expanderat mycket kraftigt. Denna expansion har ställt ökade krav på kassorna som f. n. har en förhållandevis lång kö av låneansökningar. Mot denna bakgrund är det angeläget att kassorna kan ges ytterligare resurser för fortsatt verksamhet. Jag anser därför att upplåningsmöjligheterna bör vidgas genom att garantifonden för skeppshypotekskassan ökas med 25 milj. kr. till 100 milj. kr. och garantifonden för sekundärlånekassan med 10 milj. kr. till 45 milj. kr.

Ett genomförande av vad jag nu förordat föranleder ändring i 6 § förordningen om Svenska skeppshypotekskassan och Skeppsfartens sekundärlånekassa.

Under åberopande av det anförda hemställer jag att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att

1. antaga inom industridepartementet upprättat förslag till lag om ändring i förordningen (1965: 139) om Svenska skeppshypotekskassan och Skeppsfartens sekundärlånekassa,

2. bemyndiga fullmäktige i riksgäldskontoret att utfärda ytterligare garantiförbindelser på 25 milj. kr. att ingå i Svenska skeppshypotekskassans garantifond och på 10 milj. kr. att ingå i Skeppsfartens sekundärlånekassas garantifond.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

